

ט"ו בשבט



כ"ה ז'

הרב אהרן לזריא

ראש השנה לאילן



נאמר בתורה (דברים כ, ט) "כי האדם עץ השדה", ומבואר בספרים הקדושים שהאדם דומה בעניניו לאילן. דימוי זה מחייב אותנו להתבונן בעולם הנפלא של העצים, וללמוד מהם כיצד יש לעבוד את ה' יתברך. להלן נקודות ממהותו של העץ - האילן והלימוד מזה לאדם.

צומח

עיקרו של העץ שהוא מצמיח תחילה גרעין, ואח"כ אילן קטן עד שגדל לאילן נושא פירות
על האדם להוסיף בכל יום ולא להסתפק בכמות ובאיכות של עבודתו לה' אתמול. על האדם לצמוח ללא הרף.

נושא פירות

מהות האילן שהוא נושא פירות.
א. מעשים טובים הם פירות האדם.
ב. להשפיע לטובה על אחרים.

עמל

ככל שמשקיעים בעץ ובגידולו כך יהיו פירותיו משובחים יותר.
לפי עמל התורה, בתפילה ובעבודת ה' כך יהיו השיגיו ברוחניות.

שורשים

שורש האילן אינו נראה אבל מחזיק את כל העץ.
האמונה עמוקה בלב ואינה נראית, מחזקת היא את כל רוחניות האדם.

חמימות

העץ צריך לגדול בחמימות השמש, באור ובאקלים נוח לגידולו.
האדם צריך להימצא באוירה חמימה, בת"ת, בישיבה, בבית הכנסת.

יהי רצון שנכה שורשים איתנים בחינוכנו, להיות כעץ שתול על פלגי מים אשר פריז יתן בעתו... וכל אשר יעשה יצליח, בכרם בית ישראל, עד שיאמרו כל הרזאים אשרי הגנן (הקב"ה) שככה יפים פירותיו!

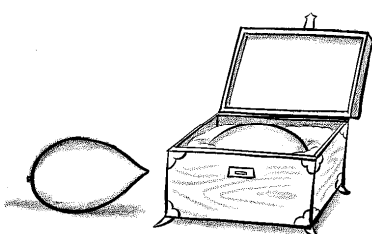
כי הוּוּ מיפטרי מהדדי [רב נחמן ורב יצחק] א"ל ליברכן מר אמר ליה אמשול לך משל למה"ד לאדם שהיה הולך במדבר והיה רעב ועיף וצמא ומצא אילן שפירותיו מתוקין וצילו נאה ואמת המים עוברת תחתיו אכל מפירותיו ושתה ממימיו וישב בצילו וכשביקש לילך אמר אילן אילן במה אברכך אם אומר לך שיהו פירותיך מתוקין הרי פירותיך מתוקין שיהא צילך נאה הרי צילך נאה שתהא אמת המים עוברת תחתך הרי אמת המים עוברת תחתך אלא יהי רצון שכל נטיעות שנוטעין ממך יהיו כמותך אף אתה במה אברכך אם בתורה הרי תורה אם בעושר הרי עושר אם בבנים הרי בנים אלא יהי רצון שיהו צאצאי מעיך כמותך. [מסכת תענית ה:]



תפילה על אתרוג מהודר בט"ו בשבט

מה שנאמר במשנה הלשון "ט"ו בשבט ר"ה לאילן" ולא אמרו "לאילנות" בלשון רבים, לרמז בא למה שאמרו רבותינו, שמן הראוי להתפלל ביום זה על אתרוג מהודר, ותפילתו תעשה אז פירות. כי אז ראשית הצמיחה. וזה הכוונה ראש השנה "לאילן" - לשון יחיד.

[בני יששכר מאמרי שבט]



חידון לע"ו בטבע

א. בהתחלה הוא אינו כבד, אולם באמצעו הוא כצפיחית בדבש, ובסופו שנאה, מי אני? _____

ב. אמצע כלי התזמורת - הלך למקום השלישי, וסיימו את האירוע בשמונה, מי אני? _____

ג. בהמשך לקודם, לפעמים מסיימים את האירוע בשבע, מי אני? _____

ד. בהתחלה שנים (בארמית), ובסופו ילד, מי אני? _____

ה. תחילתי כצפיחית בדבש וסופי תוך (בארמית), מי אני? _____

ו. נותרתי לבדי מהשריפה, אחר כך הוסיפו בי רעל וחלק מהרמון, מי אני? _____

ז. בהתחלה הראשון, אחר כך הוא מוריד את הצמר בלי הקצה, מי אני? _____

ח. כל הש"ס בראשו, ורק מאה בסופו, מי אני? _____

ט. אחד בראשו, ולא עדין בסופו, מי אני? _____

י. חציו גבוה, וחציו שני שלישי יון, מי אני? _____

יא. הראשונים במקום ממנו לוקחים את החומר שנמסר, השלישי חמישים, והרביעי חצי מנין? _____

יב. אחד מארבעת הבנים שבסופו הוא לא מתוק, מי אני? _____

יג. שלשה פעמים, וזנב ארוך, מי אני? _____

יד. כלי חפירה, ניצב ליד חלל חסר חמש, מי אני? _____

טו. בין הלבן, לצד החמה, מי אני? _____

טז. אני מסתתר בשק שלם, וחצי בד, מי אני? _____

יז. בתחילתי אני אחד, באמצעי אני תחת מלכות אחשורוש, מי אני? _____

יח. תחילתו אחד ההורים, ובסופו מצפים קירות, מי אני? _____

יט. חציו הראשון ילד, וחציו השני חמישים וחמש, מי אני? _____

כ. מתחיל השעור ונגמר בחמש, מי אני? _____

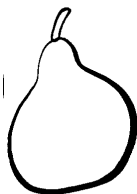
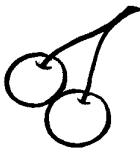
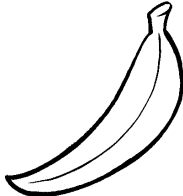
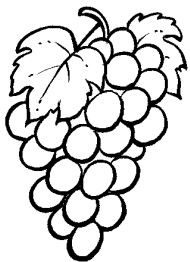
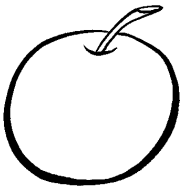
כא. לא בנוי, מי אני? _____

כב. תופר חצי מנין, מי אני? _____

כג. שבת ומקום לגור בלי ראש, מי אני? _____

כד. לא גאים בשגיאה, מי אני? _____

כה. ספר הגדרות, מי אני? _____



אבטיח, אגוז, אגס, אפרסמון, אפרסק, אתרוג, בונה, גפן,

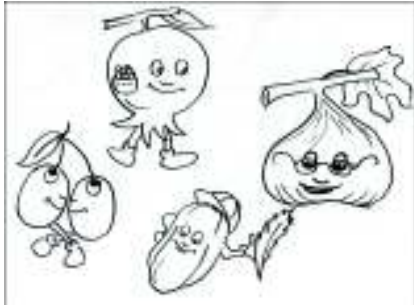
דובדבן, זית, חיטה, חרוב, מילון, מנגו, משמש, ענבים,

קלמנטינה, רמון, שסק, שעורה, שקד, תאנה, תמר, תפוז,

איפה אני מסתתר?

תלמיד יקר! מצא במשפטים הבאים פרי המתחבא בין מילות המשפט.

לדוגמא: חחיש היה חולה השבוע ולכן לא הגיע.



1. הגברת מרים לא ענתה לי בדלת.

2. אל תנעל את האגף, נשארו שם מספר אנשים.

3. בשביל להגיע לבית הכנסת המרכזי, תפנה ימינה ואחר כך שמאלה!

4. הם התרימו נשים רבות לקופת עזר ליולדת.

5. הפרס הגדול שהיה לי בתא נהרס ע"י אחותי הקטנה.

6. העץ הגדול גידל הרבה עלים, ונשרו כולם בשלכת.

7. המשטרה חקרה את חיים, האם שותפו זייף מסמכים.

8. האם אתה פוחד מחתולים?

9. האריה שואג סמוך לביתי, מה אעשה?

10. יש לי חשק דווקא לשחק בקפלה, ולא בלגו!

11. ההורים דאגו זמן ממושך לבנם, שאחר לבוא מהחיידר.

12. פועל מס' חמש זיפת את הגג בזפת הכי טוב מכולם.

13. אתה ממש משרת מצוין וטוב!

14. האורחים בחרו בבסלי, ולא בוופלים.

15. הראשונים שהגיעו לחנות הבדים, מדדו בד בנחת.

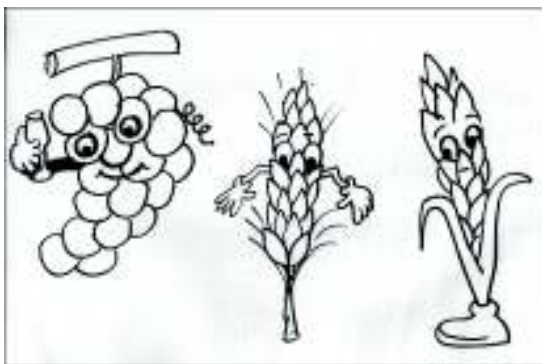
16. אליהו ואברהם קבלו מאבא פרס קטן.

17. יענקי ויתר לאחותו הקטנה.

18. אחשוורוש סקרן לדעת מי בחצר.

19. זלמן גובר על קלמן בשחמט.

20. הילדים שתו תוך דקה בדיוק את הקולה.



פירות ט"ו בשבט



ספר ר' מרדכי חנזין זכרוננו-לבִּרְכָּה מִבְּנֵי-בְּרַק:

היו אלו ימי 'משפט הרופאים' בברית-המועצות. יהודים הסתגרו בבתיהם מפני ההמון המוסט. מי שיצאו לרחובות נחשפו לבוז וללעג, במקרה הטוב, ולהתנכליות פיזיות קשות במקרה הפחות טוב. לא-מעט מעשי טבח ובזה ארעו בסביבות מוסקבה. על קרונות הרכבת צירו כרזות בגנות היהודים.

באותם ימים סימתי עשר שנות גלות בצפון סיביר, בעוון שאיפתי לעלות לארץ-ישראל. למוסקבה, עיר מגורי, לא הרשיתי לחזור, לכן נאלצנו אני ורעייתי להתגורר בכפר קטן ונדח.

גם שם החיים לא היו קלים. רבים סרבו להשכיר דירה ליהודים. בחוץ צריך היה להתעטף בצנארוֹן המעיל כדי להסתיר את 'האף היהודי'. מפחיד היה להתיצב בתור לקניית לחם, חמאה, או סוכר. בכל מקום התלחשו אנשים מאחורי גבנו, סנטו, העליבו ואימו.

יום אחד שמעתי בתחנת האוטובוס שתי נשים משוחחות ביניהן. "מרפושקה שלי בת הארבע חולה אנושה", אמרה האחת. "ומדוע לא תקראי לרופא?", שאלה חברתה. "קראתי, אולם רופאי העיר כלם סנדלרים. רק רופא אחד יש, סורקין היהודי. אבל האם אוכל לקרא לו, כאשר רופאים יהודים רוצחים את מנהיגינו?!"...

באותו יום הבנו שעלינו לעזוב את הכפר והחלטנו לנסע אל אמה ואחותה של רעייתי, שהתגוררה אז באתר קיט, לא הרחק ממוסקבה. יצאנו בחשכת הלילה, כאשר אין כמעט אנשים בחוצות וסכנת הדרכים פחותה.

תשושים ועייפים הגענו למחוז-חפצנו, אולם בהתקרבנו אל הבית מהרה אלינו סוניה השכנה: "ישמרכם האל. יש הערב חפושים בבתי היהודים. מהרו וברחו מכאן!".

לרגע הצעתי לאשתי לגשת לבדה לבית אמה, בעוד אני אחפש לי מקלט אחר, אבל היא סרבה והודיעה לי כי "באשר תלך, אלך". לאחר מחשבה קצרה החלטנו לנסע אל בן-דודנו, יוסי, שהתגורר כארבעים קילומטר ממוסקבה.

שוב חזרנו לרכבת, אך גם שם, בהתקרבנו אל הבית, הבחנו בתכונה מיחדת. מיד התפצלנו ופנינו לשתי סמטאות שונות. להתקרב לבית לא יכולנו. הבולשת כבר היתה בפנים...

"ועכשו לאן?", שאלנו זה את זה ביאוש גובר. אשתי הרהרה קצרות ואמרה: "אל סופה". סופה איזראילובנה היתה קרובתנו היחידה באזור, שבייתה היתה 'בטוח'. שוב מצאנו את עצמנו בדרך אל אחד מפרווי מוסקבה. האם ירחמו עלינו בשעה כה קשה? בכל זאת קרובי משפחה אנחנו.

בביתם של סופה ובעלה חם ומואר. אנחנו נכנסים פנימה ונתקלים במבטים חשדניים, אולי אף עוינים. אך יצאה בעלת-הבית מהחדר, ובעלה בוריס פונה אלינו: "את, חיה, יכולה להשאיר, אבל אתה, תצטרך לעזוב את הבית..."

סופה חזרה לחדר ובפיה אותה מנגינה: "לא נסכן את ביתנו. יהודים צמאי-דם מאשמים ברצח המנהיגים ואנו לא נתן לפושע פוליטי מקלט בביתנו". היינו בהלם מחלט. בעודה שופכת אש וגפרית על 'היהודים' ועל 'הציונים', קמנו ויצאנו מן הבית.

לֹאן עֲכָשׁוּ? כִּבְר תִּמָּה רְשִׁימַת קְרוּבֵי הַמִּשְׁפָּחָה. הַקֵּר צוֹרֵב, רוּחַ זֹלַעְפוֹת מִקְפִּיאָה אֶת עוֹר הַפָּנִים, וְאַנְחָנוּ מִדָּדִים עַל רִגְלֵינוּ הַכּוֹשְׁלוֹת וְהַעֲיִפוֹת. "אֵל בֵּיתוֹ שֶׁל ר' אֵיִצִי מֵיִנֶּץ", אָמַרְתִּי לִפְתָּע. "הוּא הָאֲחֵרוֹן שֶׁעוֹד נוֹתֵר לָנוּ בֵּין מַכְרֵינוּ".

שׁוֹב יֵצְאָנוּ, בָּלֵב כִּבְד וְחוֹשֶׁשׁ. בֵּיתוֹ שֶׁל ר' אֵיִצִי, הוּא בֵּית יְהוּדִי מְסֻרָתִי, שֶׁבְּנֵדָאִי נִמְצָא בְּאֶחָד הַמְּקוֹמוֹת הַמְּכַבְּדִים בְּכִרְטָסֶת הַבוֹלְשֶׁת. הָאֵם יוֹכְלוּ לְקַבֵּלָנוּ בְּלִילָה שֶׁבוּ נַעֲרָכִים חַפּוּשִׁים נִרְחָבִים בְּבֵתִי הַיְּהוּדִים?

הַשְׁעָה כִּבְר הֵיטָה מְאַחֶרֶת מְאוּד. בֶּיֶד הַסִּסְגִּית נִקְשָׁנוּ עַל דְּלַת הַבַּיִת. וְהִנֵּה קוֹלָה הַמֶּכֶר שֶׁל הַגִּבְרַת חוּה מֵיִנֶּץ: "מִי שָׁמָּה?"

"אֲנִי", מְשִׁיבָה אֲשֶׁתִּי בַּחֲשָׁשׁ.

"אִוִי, חֲיִיק'לָה", קוֹרֵאת הִיא בְּחֻדָּה וּפּוֹתַחַת אֶת הַדְּלֶת. "וּמוֹטָלָה! מָה אַתְּכֶם? בֶּקֶר הַזֶּה?! הַכֶּנֶסוּ פְּנִימָה!"

אֲנוּ נִכְנָסִים וְלִרְאשׁוֹנָה זֶה זְמַן חֲשִׁים רְצוּיִים. אֲנוּ מְגוֹלְלִים אֶת שֶׁעָבַר עָלֵינוּ מִתַּחֲלַת הָעֶרֶב וְעַד עַתָּה, לוֹגְמִים כּוֹס תֵּה מִהַבִּיל וּמְשִׁיבִים אֶת נִפְשׁוֹתֵינוּ. "הָאֵם שֶׁכַּחֲתָם אֶת הַדֶּרֶךְ לְבֵיתֵנוּ? מִדּוּעַ לֹא הִגַּעְתָּם יֵשֶׁר לְכָאן?!", תִּמָּה חוּה מֵיִנֶּץ וּבַעֲלָה מוֹסִיף, בִּנְעִימָה, "שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתָנוּ וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִצִּילָנוּ מִיָּדָם".

אֲנוּ נוֹפְלִים שְׂדוּדִים עַל מְטוֹתֵינוּ. בְּבִקֵּר קָמִים וּמִשְׁחִזְרִים אֶת שֶׁעָבַר עָלֵינוּ אֶמֶשׁ, וּמוֹדִים לַה' עַל הַחֲמִימוֹת הַיְּהוּדִית שֶׁבָּאָה לְעִזְרָתָנוּ רָגַע לִפְנֵי הַשִּׁבְיָה. וּפִתְאוֹם נִקִּישָׁה קָלָה עַל דְּלַת הַחֹדֶר. חוּה הַטּוֹבָה נִכְנָסֶת פְּנִימָה וּבִידָה מִגֶּשׁ קָטָן. הִיא מְסִירָה אֶת הַמִּפִּית הַלְבָנָה שֶׁעָלֶיהָ וְהִנֵּה הַפְתָּעָה: עַל הַמִּגָּשׁ – תְּאֵנִים וּשְׁנֵי תַפּוּזִים כְּתָמִים. "קִינְדֶּעְרֶלְאָדוּ!" (=יִלְדִים), הִיא מְכַרִּיזָה, "יוֹם חַג הַיּוֹם. ט'וֹ בִּשְׁבָט! כּוֹ, כּוֹ! טַעֲמוּ מִפְּרוֹת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְרֹאוּ כִי טוֹב ה'!".

אֲנוּ מִפְתָּעִים לְגִמְרִי. בְּאוֹתוֹ רָגַע מְצִיפִים אוֹתָנוּ גַּעְגּוּעִים עֲזִים, שֶׁכְּמוֹתָם טָרָם חֲשָׁנוּ, אֵל אֶרֶץ-אֲבוֹתֵינוּ, אֶרֶץ חֲמֻדָּה. אֶת אוֹתוֹ ט'וֹ בִּשְׁבָט לֹא שֶׁכָּחוּ מַעוֹלָם, גַּם לְאַחַר שָׁנִים רַבּוֹת שֶׁכִּבְר זָכִינוּ לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

אתרוג מט' בשבט



ברוסיה ובאוקראינה לא היה קל להשיג אתרוגים כלל, על-אחת-כמה- וכמה אתרוגים מהודרים. לפיכך היו החסידים - שאהבתם לרבותיהם בערה בהם וש בכל מאודם השתוקקו לזכותם באתרוג מהודר - נותנים על כך את דעתם כבר כמה חודשים קודם החג.

במיוחד עסקו בכך הסוחרים שביניהם, מי שלרגל עסקיהם נעו ונדו בארץ. הם פקחו עין בכל מקום שאליו נקלעו, אולי יימצא שם אתרוג מהודר הראוי לרבים.

וכשהיה מי מהחסידים זוכה להגיש לרבו אתרוג נאה, הייתה השמחה כפולה ומשולשת. הצדיק שמח בהידור המצווה ובחיבת החסיד, והחסיד שמח בשמחת רבו.

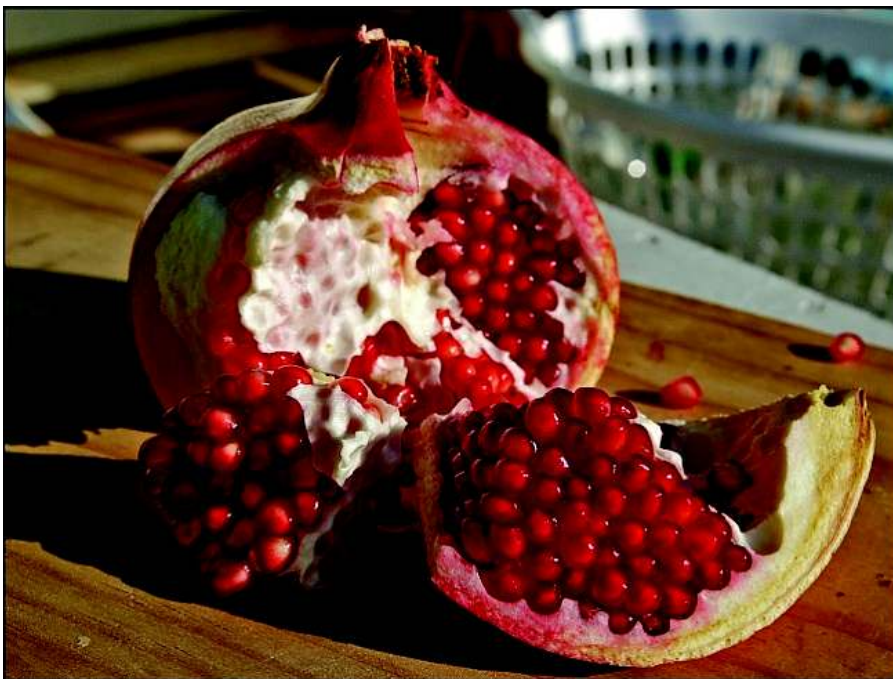
באותה שנה יצא ר' אלימלך, סוחר הבדים, ומחסידיו של הצדיק רבי מרדכי מצ'רנוביל, למסע עסקים של כמה חודשים. מיד לאחר הפסח יצא לדרכו מתוך כוונה לשוב לצ'רנוביל לקראת חודש החגים.

כחודש לפני שובו, בתחילת חודש אלול, נזדמן לו אתרוג מובחר שבמובחרים. ר' אלימלך נשא תודה מיוחדת לה' על הזכות שהפיל בחלקו להסב לרבו עונג רוחני. במיטב כספו שילם על האתרוג, עטפו בזהירות בצרור פשתן וטמנו היטב בין חפציו. משם המשיך להשלים את סידוריו האחרונים.

כשבוע לפני חזרתו הוצע לו אתרוג נוסף – צהבהב, בנוי לתלפיות, נקי מכל פגם. הלוא כבר קניתי אתרוג נאה לרבי, הרהר ר' אלימלך בליבו, וכמדי שנה אברך גם אני על אתרוגו של הרבי; מה צורך לי אפוא באתרוג נוסף?

לפתע הבריק במוחו רעיון. בחזרתי עתיד אני לעבור דרך רוז'ין, נזכר. שם יושב הצדיק הגדול ששמו נודע בכל קצווי ארץ, ושאלו אני-עצמי נתברכתי לא-אחת מפיו. אקנה לו את האתרוג ואתננו לו בדרכי לצ'רנוביל. החליט ועשה, וקנה גם את האתרוג הזה.

לאחר כמה ימים יצא ר' אלימלך בדרכו לשוב לביתו. באחת מתחנותיו פגש חבורה של ידידים, חסידיו



צ'רנוביל. אגב שיחה על הא ועל דא סיפר לידידיו על הצלחתו בעסקיו, ומעל הכול – על שזכה לקנות לרבים אתרוג מהודר.

ביקשו החסידים לראות את האתרוג שעליו עתיד רבם לברך בחג. הוציא הסוחר מתיקו את שני האתרוגים ואגב כך סיפר לידידיו את השתלשלות הדברים. עתה, כששני האתרוגים עמדו גלויים זה לצד זה, ברור היה כי האתרוג השני מהודר מן הראשון.

"את האתרוג הראשון תן

לצדיק מרוז'ין ואילו את השני, המהודר יותר, שמור לרבנו!", יעצו החסידים בטבעיות. נתקבלו דבריהם על דעתו של ר' אלימלך וכך אמנם התכוון לעשות.

בהגיעו לרוז'ין נכנס פנימה לקבל את ברכת הצדיק. באותה הזדמנות הוסיף כי הביא עמו אתרוג נאה – מתנה לרבי. הביט בו הצדיק בפנים שוחקות. "נו... טוב מראה עיניים", הגיב, בעוד ר' אלימלך מגיש לו את האתרוג (הראשון).

נטל הצדיק מרוז'ין את האתרוג, הביט בו מכל עבר ומבט של פליאה על פניו. "האומנם זה האתרוג שלי?", שאל כמופתע. "זה האתרוג שקניתי בעבורי?!", חזר ושאל.

מעיו של ר' אלימלך החלו מתהפכים בקרבו, בהבינו כי הצדיק, בעיניו הזכות, הבחין כי אין זה האתרוג שנקנה בעבורו. התבייש ר' אלימלך להודות על האמת, ולכן גמגם משהו על 'טעות' שנפלה ובתוך כך הוציא מתיקו את האתרוג השני ונתנו לצדיק.

בבת-אחת התחלפה הבעת הפליאה שעל פני הצדיק בהבעה של קורת-רוח. "אכן, אתרוג לתפארת... הדר שבהדר", אמר הצדיק והרעיף על ראשו של ר' אלימלך שפע ברכות.

בקשה ליום ט"ו בשבט

מרבנו יוסף חיים – הבן איש חי זיע"א

"בט"ו בשבט – ראש השנה לאילנות, על כן טוב ונכון לומר ביום ט"ו בשבט בשחרית פסוקים אלו ובקשה זו. וידוע הוא שיש קבלה בידי חכמי אשכנז וז"ל שצריך לבקש ביום ט"ו שבט בפרשות על האתרוג, שיזדמן לישראל אתרוג טוב ויפה בחג" (לשון חכמים א', לח).
[הערה: במקום שמופיע שם ה' – יש להזכירו בקריאתו בתורה ובתפילה].

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְרֹשׂ הָאָרֶץ דָּשָׁא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פֶּרִי עֹשֶׂה פֶּרִי לְמִינֵוֹ אֲשֶׁר זֶרְעֻבוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְחִיֵּקוּ: וַתֹּצֵא הָאָרֶץ דָּשָׁא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פֶּרִי אֲשֶׁר זֶרְעֻבוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים בֵּי־טוֹב:



אָנָּה ה' הוֹשִׁיעֵה־נָּא הַיּוֹם הַזֶּה לְאֵילָן הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
אָנָּה ה' הַצְלִיחֵה־נָּא הַיּוֹם הַזֶּה לְאֵילָן הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
אָנָּה ה' הַרְוִיחֵה־נָּא הַיּוֹם הַזֶּה לְאֵילָן הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
אָנָּה ה' הַטִּיבֵה־נָּא הַיּוֹם הַזֶּה לְאֵילָן הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
אָנָּה ה' בְּרַחֲמֶיךָ הַיּוֹם הַזֶּה לְאֵילָן הוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

אֵל נָא, פִּצֵּחַ שָׁנָה זוֹ מִשְׁמִיר וְשִׁית וּבִרְךָ עֵץ שֶׁמֶן וְזֵית.
אֵל נָא, בְּמִטֵּר רוּחַ חֲרֻבוֹנֵי יִשְׁמִימוּ, וּבִרְךָ גֶּפֶן וַתֹּאנֶה וְרִמּוֹן.
אֵל נָא, רוּחֶם עֲצַת עוֹלָלֵי טַפּוּחִים וּבִרְךָ אֲגוֹז וַתְּפּוּחִים.
אֵל נָא, צִדְקָה מַעֲמָדָה בַּל יִפְסֹק וּבִרְךָ חֲרוֹב וּקְרוֹסְטָמֶל וְאַפְרֶסֶק.
אֵל נָא, חֲלֵץ קַהֲלָה אֲשֶׁר אֵלֶיךָ תַּעֲרֹג וּבִרְךָ הַתּוֹת וְהָאֲגוֹז וְהָאֶתְרוֹג.

וַיְחִי רִצּוֹן מִלְפָּנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְקֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּבָרֵךְ כָּל אֵילָנוֹת הָאֶתְרוֹג לְהוֹצִיא פְרוֹתֵיהֶם בְּעֵתָם, וַיּוֹצִיאוּ אֶתְרוֹגִים טוֹבִים יָפִים וּמְחֻדָּרִים וְנִקְיִים מִכָּל מוֹם וְלֹא יַעֲלֶה בָּהֶם חֲזוֹת, וַיְחִיו שְׁלָמִים וְלֹא יִהְיֶה בָּהֶם שׁוֹם חֶסְרוֹן וְאִפְלוּ עֲקִיצַת קוֹץ, וַיְחִיו מִצְוִיִּים לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ בְּכָל מְקוֹם שָׁחַם, לָקִים בָּהֶם מִצְוֹת נְטִילָה עִם הַלּוּלָב בְּתֵּה הַסְּכוּת שׁוֹבָא עֲלֵינוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָנוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ: וְלִקְחָתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפּוֹת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ עֲבֹת וְעֶרְבֵי נָחַל.

וַיְחִי רִצּוֹן מִלְפָּנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְקֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲזְרֵנוּ וְתַסְמְעֵנוּ לָקִים מִצְוָה זוֹ שֶׁל נְטִילַת לּוּלָב וְהָדָם וְעֶרְבָה וְאֶתְרוֹג כִּתְקִנָּה בְּזִמְנָהּ בְּחַג הַסְּכוּת שׁוֹבָא עֲלֵינוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב, וְתִזְמִין לָנוּ אֶתְרוֹג יָפֵה וּמְחֻדָּר וְנָקִי וְשָׁלֵם וְכָשֵׁר כַּחֲלֻכְתּוֹ.

וַיְחִי רִצּוֹן מִלְפָּנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאַלְקֵינוּ אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּבָרֵךְ כָּל מִינֵי הָאֵילָנוֹת, וַיּוֹצִיאוּ פְרוֹתֵיהֶם בְּרִבּוּי, שְׂמִנִּים וְטוֹבִים. וְתְבָרֵךְ אֶת הַגִּפְנִים, שִׁיּוֹצִיאוּ עֲנָבִים חֲרֻבָּה, שְׂמִנִּים וְטוֹבִים, כִּדִּי שִׁיְהִיָּה חֵיזוֹן הַיּוֹצֵא מֵהֶם מִצְוֵי לָרֵב לְכָל עַמּוּד יִשְׂרָאֵל, לָקִים בּוֹ מִצְוֹת קֹדֶשׁ וּמִצְוֹת הַבְּדִלָּה בְּשִׁבְתּוֹת וַיָּכִים טוֹבִים. וְיִתְקַּים בָּנוּ וּבְכָל יִשְׂרָאֵל אַחֵינוּ מִקְרָא שְׂכַתוֹב: 'לֵךְ אֲכַל בְּשִׂמְחָה לַחֲמֶה וּשְׂתֵּה כֶּלֶב טוֹב יִינֶה כִּי כָּבֵד רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת מַעֲשִׂיךָ.' בָּאתִי לָגֵנִי אַחֲוִיתִי כֹלָה, אֲרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׁמִי, אֲכַלְתִּי יַעֲרִי עִם דְּבָשִׁי, שְׁתִּיתִי יַיִן עִם חֲלָבִי, אֲכַלּוּ רַעִים שְׁתּוֹ וְשִׁכְרוּ דוֹדִים. וַיְחִיו לְרִצּוֹן אֲמָרֵי פִי וְהַיּוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ ה' צוּרִי וְהוֹאֵלִי.

גלה איזה פרי או ירק מתחבא מאחורי החידה!



1. מוקף מים מכל צד אבל הוא נרדם וישן?

2. פרי טמון בבירת היוונים

3. סוד בסוף האילן

4. אירוח מלא כולל תוצאות הנסיעה

5. מה שיוצא מפיו של האדמו"ר

6. בפרי אחד מופיעה אותה חיה טורפת פעמיים

7. פרי השוכן בספריה

8. צרר וקשר חפציו בתוך עץ יער אדיר

8. נגע שוב ושוב בפרי

9. תרגיל חשבוני $1\frac{1}{2} + 30$ והוא ירק מאכל

10. מכל כיוון ישאר אותו פרי

11. עץ אשר רעל בקצהו

12. קץ העץ לא עדין

13. נגמר לא מתוק והוא פרי

14. בעתיד אתה תנוע במהירות על גבי בהמה וגם היא תנוע

במהירות באותם תנאים

15. מתבקש לא לעלות יותר

16. בפרי הדר הגשנו את פרי הגפן, היתכן?



17. פרי מתוק חפש אותו מא' ועד ת'

18. שני רופאים גרים באותו שיח

19. ירק בקיצור מתמיד

20. הפרקליט לא קיבל את פסק הדין, ולכן עבר לגור בערבה

21. עץ שנתגלה בשורה שבספר

22. אותו שם פרי על אחד מברכים בורא פרי העץ ועל אחיו מברכים אדמה



23. מעונו בבית הכלא?

24. פרי בתוך פרי

25. דגן המופיע לעיתים בעין

26. באכילה - נמצא בלב הפרי, בקריאה - שוכן בעין המלחמה - לא נותר ממנו זכר

27. פרי הנצמד תמיד לכיסוי הראש

28. הכורה כרה במכרה והוא בשדות יימצא

29. שני פירות, בלב ותרם והם מחליפים טעמים ממתוק לחמוץ ומחמוץ למתוק.

30. ירק המופיע פעמים בירק אחד

31. בלשון זכר הוא עץ ובלשון נקבה הוא צפרדע ירוקה



32. ירק צמוד לבונה משכן

33. יש בשבילו מרכז

34. ירק בתוך ירק

35. עץ כשם עיר ומציין זמן

36. ירק שהוא כלום

37. למלך יש פרי משלו

38. ירק בעל הערכה עצמית

39. ירק שאינו אוב לשהות בשמש.

40. מהו המשותף לזהב לאדמה ולעץ





הזורעים בדמעה



